



Утвърждавам
Декан

ВА 522

**НАЦИОНАЛНИ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ И МЕЖДУНАРОДНИ
СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ**

Приета: Прот. № 5/23.09.2022г.

Лектор: доц. д-р Гергана Николова

АНОТАЦИЯ

С включването на дисциплината Национални счетоводни стандарти и Международни счетоводни стандарти, приети за прилагане в ЕС в учебния план на магистърската програма по Счетоводство, се отговаря на потребността на специалистите с висша квалификация. След като са изучили последователно въпросите на текущото счетоводно отчитане, следва да се запознаят с нормативните изисквания, свързани с периодичното обобщаване на счетоводната информация и нейното представяне във финансовите отчети на стопанските предприятия. Дисциплината дава знания за прилаганите национални и международни счетоводни стандарти в счетоводно отчетния процес на предприятието. При преподаването на учебното съдържание е възприет принципът на съпоставимост между националните и международните счетоводни стандарти и съответствие със Закона за счетоводството. В този смисъл дисциплината позволява на обучаваните да натрупат знания и умения, свързани с практическото прилагане на Международните счетоводни стандарти (МСС/МСФО) и на Националните счетоводни стандарти (НСС). От методическа гледна точка при разглеждане на учебното съдържание се дава предимство на принципните постановки при разкриване съдържанието на отделните приложими счетоводни стандарти.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основна цел на дисциплината е студентите да:

- задълбочат познанията си и осмислят философията и приложимостта на Счетоводните стандарти;
- разширят знанията си по организацията и методологията на счетоводно-отчетния процес на предприятието;
- разкрият възможностите за правилното разбиране и практическо прилагане на МСС/МСФО;
- съпоставят препоръчителните и допустимите алтернативни подходи при счетоводното третиране на сходни сделки и събития.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината има входни и изходни връзки с други учебни дисциплини: Счетоводство I част (Основи на счетоводството), Счетоводство II част (Счетоводство на предприятието), Финансово счетоводство, Програмни продукти в счетоводството, Банково счетоводство, Бюджетно счетоводство, Счетоводна политика и финансови отчети, СПЕЦКУРС по счетоводство и др.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредит и	редовно и дистанционно обучение				заочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Счетоводство и контрол	Задължителна	6	30		30	60	30			30

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Обща характеристика на МСС и на НСС. Основни понятия – определения и практическо прилагане. Понятие за счетоводна база за изготвяне и представяне на финансовите отчети с общо предназначение. Основополагащи принципи за изготвянето и представянето на финансовите отчети. НСС като приложима счетоводна база при изготвянето и представянето на финансовите отчети (общи разпоредби).

Тема 2. НСС 1 Представяне на финансови отчети. МСС 1 Представяне на финансови отчети. Основни понятия, определения и практическо прилагане. МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане.

Тема 3. НСС 2 Отчитане на Стоково-материалните запасие. МСС 2 Материални запаси. Оценка и представяне на стоково-материалните запаси в контекста на системата на доставната стойност. Обхват и дефиниции, оценки, разпределение на разходите, нетна реализируема стойност, признаване на разход и оповестяване.

Тема 4. НСС 4 Отчитане на амортизациите. Цел, обхват, определяне на срока на годност, амортизационна политика, амортизационен план, оповестяване. НСС 16 Дълготрайни материални активи. МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности. Обхват и дефиниции. Признаване, първоначална оценка, последващи разходи, оценка след първоначалното признаване, възстановимост на преносна стойност, загуба от обезценка, бракуване, продажба. Оповестяване.

Тема 5. НСС 7 Отчети за паричните потоци. МСС 7 Отчети за парични потоци. Цел, обхват, определения, представяне на паричните потоци, връзки между отчета за паричните потоци и счетоводния баланс, оповестяване.

Тема 6. НСС 8 Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика. МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки. Обхват и дефиниции, нетна печалба или загуба за отчетния период. Фундаментални грешки допускани при съставяне на финансовия отчет и промени в счетоводната политика. Приложения.

Тема 7. НСС 9 Представяне на финансовите отчети на предприятия с нестопанска цел. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

Тема 8. НСС 10 Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет. МСС 10 Събития след отчетния период. Обхват, дефиниции признаване, оценка и оповестяване.

Тема 9. НСС 12 Данъци от печалбата. МСС 12 Данъци върху дохода. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

Тема 10. НСС 13 Отчитане при ликвидация и несъстоятелност. Цел, обхват, приложение. Оповестяване.

Тема 11. НСС 17 Лизинг. МСФО 16 Лизинги. Обхват, дефиниции, класификация на лизинговите договори, продажба с обратен лизинг. Оповестяване.

Тема 12. НСС 18 Приходи. МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. Обхват и дефиниции, оценка, идентифициране на сделката, продажба на стоки, лихви, лицензионни такси и дивиденди. Оповестяване.

Тема 13. НСС 19 Доходи на персонала. МСС 19 Доходи на наети лица. Обхват и дефиниции, приложение, оповестяване.

Тема 14. НСС 20 Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ. МСС 20 Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата и оповестяване на държавна помощ. Обхват и дефиниции, правителствени дарения, обвързани с активи и приходи, възстановяване на държавни субсидии, правителствена помощ. Оповестяване.

Тема 15. НСС 21 Ефекти от промените във валутните курсове. МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове. Обхват и дефиниции, сделки в чужда валута, финансови отчети на дейности в чужбина, промени във валутните курсове. Оповестяване.

Тема 16. НСС 22 Бизнес комбинации. МСФО 3 Бизнес комбинации. Обхват и дефиниции, приложение, оповестяване.

Тема 17. НСС 24 Оповестяване на свързани лица. МСС 24 Оповестяване на свързани лица. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

Тема 18. НСС 27 Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия. МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. МСС 27 Самостоятелни финансови отчети. Обхват, дефиниции, приложение, оповестяване.

Тема 19. НСС 28 Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия. МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия. Обхват и дефиниции, приложение, оповестяване.

Тема 20. НСС 31 Отчитане на дялове в смесени предприятия. МСС 31 Дялове в съвместни предприятия. Обхват и дефиниции, съвместно контролирани дейности, съвместно контролирани активи, съвместно контролирани стопански единици. Сделки между съдружници и съвместно предприятие, отчитане на дялово участие в смесени предприятия. Оповестяване.

Тема 21. НСС 32 Финансови инструменти. МСС 32 Финансови инструменти: представяне. МСС 9 Финансови инструменти: признаване и оценяване. МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

Тема 22. НСС 34 Междинно счетоводно отчитане. МСС 34 Междинно финансово отчитане. Цел, обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

Тема 23. НСС 36 Обезценка на активи. МСС 36 Обезценка на активи. Цел, обхват, приложение. Оповестяване.

Тема 24. НСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи. МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Обхват и дефиниции. Провизиране, оценка, възврънати средства, промени в провизиите, използване на провизиите, прилагане на правилата за признаване на оценка. Оповестяване.

Тема 25. НСС 38 Нематериални активи. МСС 38 Нематериални активи. Обхват и дефиниции, отчитане и първоначално оценяване на нематериалния актив, признаване на разходи, последващи разходи, оценка след първоначалното признаване, възстановимост на отчетната стойност, загуба от обезценка, намаления. Оповестяване.

Тема 26. НСС 40 Инвестиционни имоти. МСС 40 Инвестиционни имоти. Цел, обхват и определения, приложение. Оповестяване.

Тема 27. НСС 41 Селско стопанство. МСС 41 Земеделие. Цел, обхват, дефиниции, приложение, оповестяване.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Учебната дисциплина се изучава от студенти в: задочна и в дистанционна форма на обучение. За студентите в задочна форма на обучение, планираните дейности са: присъствени лекции, мултимедийни презентации по отделни теми, подпомагащо електронно обучение (електронните платформи MOODLE, Teams), проучване на специализирана литература и нормативна уредба, решаване на казуси и задачи, интернет ресурси, попълване на счетоводни документи, консултации и др.

За студентите в дистанционна форма на обучение, се планира подпомагащо електронно обучение в електронните платформи MOODLE, Teams, както и проучване на специализирана литература и нормативна уредба, решаване на казуси и задачи, интернет ресурси, попълване на счетоводни документи, консултации и др.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

За студентите в задочна и в дистанционна форма на обучение, работата на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка въз основа на резултата, от две индивидуално разпределени му от титуляра на дисциплината, заданияя.

Семестриалният изпит е изпитен тест.

Крайната оценка на студент, явил се на семестриален изпит се формира от резултата от текущата оценка и оценката от семестриалния изпит.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Закон за счетоводството.
2. Приложими в България Счетоводни стандарти:
3. Национални счетоводни стандарти;
4. Международни стандарти за финансово отчитане (МСС, МСФО), приети за прилагане в ЕС.
5. Регламенти и директиви на ЕО.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Душанов, Ив., и колектив. Стандартизация в счетоводството. С. 2009.
2. Дамянов, Д., Божков, В., Симеонова, Р., Счетоводни концепции и стандарти. Учебно пособие за дистанционно обучение. Свищов, 2011.
3. Божков, В., Симеонова Р., Стандарти за представяне на финансови отчети. Свищов, 2012.
4. Филипова, Ф., Хармонизация на счетоводството. Варна, 2001.
5. Свраков, А., Счетоводство. С., 2009.
6. Примерен Национален сметкоплан.
7. www.ides.bg; <https://www.ides.bg/e-journal>
8. Сп. Български счетоводител.



ВА 522

НАЦИОНАЛНИ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ И МЕЖДУНАРОДНИ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ

Лектор: доц. д-р Гургана Николова

1. Обща характеристика на МСС/МСФО и на НСС. Основни понятия – определения и практическо прилагане. Понятие за счетоводна база за изготвяне и представяне на финансовите отчети с общо предназначение. Основополагащи принципи за изготвянето и представянето на финансовите отчети. НСС като приложима счетоводна база при изготвянето и представянето на финансовите отчети (обща разпоредба).

2. НСС 1 Представяне на финансови отчети. МСС 1 Представяне на финансови отчети. Основни понятия, определения и практическо прилагане. МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане.

3. НСС 2 Отчитане на Стоково-материалните запаси. МСС 2 Материални запаси. Оценка и представяне на стоково-материалните запаси в контекста на системата на доставната стойност. Обхват и дефиниции, оценки, разпределение на разходите, нетна реализируема стойност, признаване на разход и оповестяване.

4. НСС 4 Отчитане на амортизациите. МСС 16 Имоти, машини, съоразения. Цел, обхват, определяне на срока на годност, амортизационна политика, амортизационен план, оповестяване.

5. НСС 7 Отчети за паричните потоци. МСС 7 Отчети за парични потоци. Цел, обхват, определения, представяне на паричните потоци, връзки между отчета за паричните потоци и счетоводния баланс, оповестяване.

6. НСС 8 Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика. МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки. Обхват и дефиниции, нетна печалба или загуба за отчетния

период. Фундаментални грешки допускани при съставяне на финансовия отчет и промени в счетоводната политика. Приложения.

7. НСС 9 Представяне на финансовите отчети на предприятия с нестопанска цел. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

8. НСС 10 Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет. МСС 10 Събития след отчетния период. Обхват, дефиниции признаване, оценка и оповестяване.

9. НСС 12 Данъци от печалбата. МСС 12 Данъци върху дохода. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

10. НСС 13 Отчитане при ликвидация и несъстоятелност. Цел, обхват, приложение. Оповестяване.

11. НСС 16 Дълготрайни материални активи. МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности. Обхват и дефиниции. Признаване, първоначална оценка, последващи разходи, оценка след първоначалното признаване, възстановимост на преносна стойност, загуба от обезценка, бракуване, продажба. Оповестяване.

12. НСС 17 Лизинг. МСФО 16 Лизинги. Обхват, дефиниции, класификация на лизинговите договори, продажба с обратен лизинг. Оповестяване.

13. НСС 18 Приходи. МСС 18 Приходи. Обхват и дефиниции, оценка, идентифициране на сделката, продажба на стоки, лихви, лицензионни такси и дивиденди. Оповестяване.

14. НСС 19 Доходи на персонала. МСС 19 Доходи на наети лица. Обхват и дефиниции, приложение, оповестяване.

15. НСС 20 Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ. МСС 20 Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата и оповестяване на държавна помощ. Обхват и дефиниции, правителствени дарения, обвързани с активи и приходи, възстановяване на държавни субсидии, правителствена помощ. Оповестяване.

16. НСС 21 Ефекти от промените във валутните курсове. МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове. Обхват и дефиниции, сделки в чужда валута, финансови отчети на дейности в чужбина, промени във валутните курсове. Оповестяване.

17. НСС 22 Бизнес комбинации. МСФО 3 Бизнес комбинации. Обхват и дефиниции, приложение, оповестяване.

18. НСС 24 Оповестяване на свързани лица. МСС 24 Оповестяване на свързани лица. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

19. НСС 27 Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия. МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. МСС 27 Самостоятелни финансови отчети. Обхват, дефиниции, приложение, оповестяване.

20. НСС 28 Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия. МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия. Обхват и дефиниции, приложение, оповестяване.

21. НСС 31 Отчитане на дялове в смесени предприятия. МСС 31 Дялове в съвместни предприятия. Обхват и дефиниции, съвместно контролирани дейности, съвместно контролирани активи, съвместно контролирани стопански единици. Сделки между съдружници и съвместно предприятие, отчитане на дялово участие в смесени предприятия. Оповестяване.

22. НСС 32 Финансови инструменти. МСС 32 Финансови инструменти: представяне. МСС 9 Финансови инструменти: признаване и оценяване. МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване. Обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

23. НСС 34 Междинно счетоводно отчитане. МСС 34 Междинно финансово отчитане. Цел, обхват, дефиниции, приложение. Оповестяване.

24. НСС 36 Обезценка на активи. МСС 36 Обезценка на активи. Цел, обхват, приложение. Оповестяване.

25. НСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи. МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Обхват и дефиниции. Провизиране, оценка, възвърнати средства, промени в провизиите, използване на провизиите, прилагане на правилата за признаване на оценка. Оповестяване.

26. НСС 38 Нематериални активи. МСС 38 Нематериални активи. Обхват и дефиниции, отчитане и първоначално оценяване на нематериалния актив, признаване на разходи, последващи разходи, оценка след първоначалното признаване, възстановимост на отчетната стойност, загуба от обезценка, намаления. Оповестяване.

27. НСС 40 Инвестиционни имоти. МСС 40 Инвестиционни имоти. Цел, обхват и определения, приложение. Оповестяване.

28. НСС 41 Селско стопанство. МСС 41 Земеделие. Цел, обхват, дефиниции, приложение, оповестяване.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Закон за счетоводството.
2. Национални счетоводни стандарти.
3. МСС/Международни стандарти за финансово отчитане (МСС, МСФО), приети за прилагане в ЕС.
4. Регламенти и директиви на ЕО.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Душанов, Ив., и колектив. Стандартизация в счетоводството. С. 2009.
2. Дамянов, Д., Божков, В., Симеонова, Р., Счетоводни концепции и стандарти. Учебно пособие за дистанционно обучение. Свищов, 2011.
3. Божков, В., Симеонова Р., Стандарти за представяне на финансови отчети. Свищов, 2012.
4. Филипова, Ф., Хармонизация на счетоводството. Варна, 2001.
5. Свраков, А., Счетоводство. С., 2009.
6. Примерен Национален сметкоплан.
7. В-к Делова седмица.
8. Сп. Български счетоводител.